

YARGITAY KARARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2022/8184
Karar No : 2023/27

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İzmir 4. Tüketici Mahkemesi
TARİHİ : 13.05.2022
SAYISI : 2022/131 E., 2022/372 K.
DAVACI : Osman Uzunoğulları vekili Avukat Altan Ülkü
DAVALI : Akın Özer
DAVA TARİHİ : 08.03.2022
HÜKÜM/KARAR : Süreden Reddine
TEMYİZ EDEN : Davacı

Taraflar arasında, İlk Derece Mahkemesinde görülen hakem heyeti kararının iptali davasında davanın süreden reddine karar verilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı; 18 Mart 2020 tarihinde sahibinden.com sitesi üzerinden davalı tarafından satışa sunulan 09 KS 222 plaka numaralı Mercedes marka aracı beğenerek satın almak istediğini, davalı ile iletişim kurarak araç hakkında bilgi aldığını, 2.000,00 TL kapora bedelini aynı gün davalının kız arkadaşının İban hesabına gönderdiğini, alacağı araç ile ilgili davalının bir önceki sahibi hakkında yanıtıcı bilgiler verdiğini, kararsızlık yaşadığını ve 4 gün sonra aracı satın almaktan vazgeçtiğini davalıya telefon ile bildirdiğini, araç alım- satımı gerçekleşmediği için dolaylı olarak davalıya ödediği kapora bedelinin kendisine iadesini talep ettiğini, satıcının hukuka aykırı olarak almış olduğu kapora bedelini iade etmediğini, bu nedenle hakem heyetine başvuruda bulunduğunu, ancak hakem heyeti tarafından hukuki nitelendirme yanlışı değerlendirilerek hatalı karar verildiğini, davalıya verdiği 2.000,00 TL kaporanın bağlanma parası olduğunu ileri sürerek; Buca İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığı'nın 07.02.2022 tarih ve 049720220000379 sayılı hakem heyeti kararına karşı itirazının kabulüne, hakem heyeti kararının kaldırılarak satıcıya ödenen 2.000,00 TL ile yapılan noter ve tebligat giderleri dahil olmak üzere 2.287,11 TL'nin 13/08/2020 tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı; davacıya araç ile ilgili bilgileri gönderdiğini, davacının da aracı beğenerek kapora göndererek kendisinden süre istediğini, 1,5-2 ay gibi bir süre bekletildikten sonra aracı almaktan vazgeçtiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1.İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayıyı belirtilen kararı ile; davaya konu 07/02/2022 tarih ve 049720220000379 sayılı Buca Tüketici Hakem Heyeti kararının itiraz eden davacıya 21.02.2022 tarihinde tebliğ edildiği, itiraza ilişkin davanın 09/03/2022 tarihinde açıldığı, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 70/3 üncü maddesi uyarınca hakem heyeti kararına karşı davacı tarafından yasal 15 günlük süre içinde itiraz edilmediği, her ne kadar davacı tarafından davanın 08.03.2022 tarihinde açıldığı, bu nedenle de süresinde açıldığı ileri sürmüştü ise de, dosyada bulunan dava açılış tevzi formununun 09.03.2022 tarihi olması nedeniyle davanın açıldığı tarihin tevzi formundaki tarih olması gerektiğinden davacının bu yönde itirazlarına itibar edilmediği gerekçesiyle davanın süreden reddine karar verilmiştir.

2. İlk Derece Mahkemesi kararı kesin olarak verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Yoluna Başvuran

İlk Derece Mahkemesi kararının kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiştir.

B. Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığının tarihli yazısında; iptali istenen tüketici hakem heyeti kararının davacı yana 21.02.2022 tarihinde tebliğ edildiği, davacı vekilinin eldeki davayı UYAP üzerinden 08.03.2022 tarihinde saat 23:38:16'da gönderdiği dava dilekçesiyle açtığı, sair masrafları ise gece yarısından sonra 09.03.2022 tarihinde yatırdığı ve tevzi formunun aynı tarih itibarıyla düzenlenmiş olduğu, mahkemece yapılan yargılama sonunda tevzi formundaki dava açılış tarihi dikkate alınarak 15 günlük itiraz süresi dolduğundan davanın hak düşürücü süre yönünden reddine karar verilmiş olduğu, ancak 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 118 inci maddesinde davanın, dava dilekçesinin kaydedildiği tarihte açılmış sayılacağı, yine Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdari ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik'in "UYAP'ın kullanılması" başlıklı 5 inci maddesinin onuncu fıkrasında elektronik ortamda yapılan işlemlerde sürenin gün sonunda biteceği, elektronik ortamda yapılacak işlemlerin, ertesi güne sarkmaması açısından saat 00:00'a kadar yapılmasının zorunlu olduğu; aynı Yönetmelik'in "Davanın açılması" başlıklı 197 nci maddesinin dokuzuncu fıkrasında ise davanın, dilekçenin sisteme kaydedildiği tarihte açılmış sayılacağı, bu nedenlerle davanın süresinde açıldığı kabul edilip işin esası hakkında bir karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde davanın hak düşürücü süreden sonra açıldığı gerekçesiyle reddi doğru olmadığı gibi, tarafların hukuki dinlenilme haklarını ihlal edecek şekilde dosya üzerinden karar verilmiş olması da usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, hakem heyeti kararının iptaline ilişkin açılan davanın 15 günlük itiraz süresinde açılıp açılmadığı noktasındadır.

2. İlgili Hukuk

1. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, ilk derece mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

2. Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

3. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 118 inci maddesi: (1) Dava, dava dilekçesinin kaydedildiği tarihte açılmış sayılır.

4. Aynı Kanunun "Elektronik işlemler" başlıklı 445 inci maddesi;

(1) Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP), adalet hizmetlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla oluşturulan bilişim sistemidir. Dava ve diğer yargılama işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirildiği hâllerde UYAP kullanılarak veriler kaydedilir ve saklanır.

(2) Elektronik ortamda, güvenli elektronik imza kullanılarak dava açılabilir, harç ve avans ödenebilir, dava dosyaları incelenebilir. Bu Kanun kapsamında fizikî olarak hazırlanması öngörülen tutanak ve belgeler güvenli elektronik imzayla elektronik ortamda hazırlanabilir ve gönderilebilir. Güvenli elektronik imza ile oluşturulan tutanak ve belgeler ayrıca fizikî olarak gönderilmez, belge örneği aranmaz.

(3) Elektronik ortamdan fizikî örnek çıkartılması gereken hâllerde tutanak veya belgenin aslının aynı olduğu belirtilerek hâkim veya görevlendirdiği yazı işleri müdürü tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(4) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.

(5) Mahkemelerde görülmekte olan dava, çekişmesiz yargı, geçici hukuki koruma ve diğer tüm işlemlerde UYAP'ın kullanılmasına dair usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

5. Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik'in "UYAP'ın kullanılması" başlıklı 5 inci maddesinin onuncu fıkrasında; "Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter. Elektronik ortamda yapılacak işlemlerin, ertesi güne sarkmaması açısından saat 00:00'a kadar yapılması zorunludur."

3. Değerlendirme

1.Somut olay değerlendirildiğinde; hakem heyeti kararının davacı tarafa 21.02.2022 tarihinde tebliğ edildiği, davacı vekilinin hakem heyetine kararının iptali istemiyle gönderdiği dava dilekçesinin UYAP ortamında 08.03.2022 tarihinde kaydedilmiş olduğu anlaşılmaktadır.

2.Her ne kadar İlk Derece Mahkemesince, dava açılış tevzi formunda yer alan 09.03.2022 tarihinin esas alınması gerektiği belirtilmiş ise de, yukarıda detaylı olarak açıklanan HMK'nın 118 ve 445 ile Bölge Adliye ve Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik'in 5/10 uncu maddesi gereğince dava dilekçesinin Uyap ortamında kaydedildiği tarih olan 08.03.2022 tarihinde davanın açılmış olduğunun kabulü gerekmektedir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Kararın bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

17/01/2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.